

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

02 martie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecători

Covalenco Elena

Diaconu Iurie

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Bolduratu Vasile, prin care se solicită casarea parțială a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 noiembrie 2015, în cauza penală privindu-i pe

Gorceag Vasile Valerii, născut la 27 decembrie 1988, originar și domiciliat com. Vărzărești, r-nul Nisporeni;

și

Cozer Gheorghii Ivan, născut la 10 februarie 1991, originar și domiciliat s. Iurceni, r-nul Nisporeni

Termenul de examinare a cauzei:

1. *prima instanță*: 10.02.2015-23.09.2015
2. *instanța de apel*: 09.11.2015-26.11.2015
3. *instanța de recurs*: 10.02.2016 - 02.03.2016

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Nisporeni din 23 septembrie 2015, Gorceag Vasile Valerii și Cozer Gheorghii Ivan, au fost recunoscuți vinovați și condamnați în baza art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal, la câte 5 ani închisoare, fiecare.

În baza art. 90 Cod penal, le-a fost suspendată condiționat pedeapsa stabilită, pe un termen de probă de 3 ani, fiecăruia, cu condiția că în termenul de probă nu vor săvârși noi infracțiuni și prin comportare exemplară și muncă cinstită, vor îndreptăți încrederea ce li s-a acordat, fiind obligați să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul organului competent.

Acțiunea civilă înaintată de către Varzari Gheorghe a fost admisă.

S-a încasat în mod solidar din contul lui Gorceag V. și Cozer Gh. în beneficiul lui Varzari Gh. prejudiciul material în sumă totală de 3.000 lei.

2. Potrivit sentinței, s-a constatat că, Gorceag V. și Cozer Gh., împreună și prin înțelegere prealabilă cu Stînga Anatolii în privința căruia urmărirea penală a fost încetată în legătură cu decesul acestuia, la data de 04 ianuarie 2010, în jurul orei 14.00, aflându-se pe teritoriul Gospodăriei Țărănești „ROBU GRIGORE”, situată în regiunea Lăpușnița din or. Nisporeni, atentând la relațiile sociale cu privire la

dreptul la viață și integritate corporală, din motivul relațiilor ostile, urmărind scopul vătămării integrității corporale, intenționat, i-au aplicat lui Varzari Gheorghe mai multe lovituri cu pumnii și cu bețele peste diferite părți ale corpului, cauzându-i vătămări corporale medii, care provoacă dereglarea sănătății de lungă durată mai mult de 21 de zile.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, fapta inculpaților Gorceag V. și Cozer Gh. a fost calificată *de drept* în baza art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal și anume – *vătămarea intenționată medie a integrității corporale și a sănătății, care nu este periculoasă pentru viață și nu a provocat urmările prevăzute la art. 151 Cod penal, dar care a fost urmată de dereglarea îndelungată a sănătății, săvârșită de mai multe persoane.*

3. Sentința a fost atacată cu apel de către:

3.1 Procuror, care a solicitat casarea parțială a acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpații Gorceag V și Cozer Gh. să fie condamnați în baza art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal, la câte 6 ani închisoare, fiecare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea apelului declarat a invocat că, urmare a aprecierii rolului și acțiunilor întreprinse de fiecare inculpat, reieșind din considerentul că Cozer Gh. a fost persoana care a inițiat de fapt conflictul, având influență asupra lui Gorceag V., care presta servicii în gospodăria familiei acestuia, luând în considerație conduita inculpaților, care prin orice metodă au încercat să evite răspunderea pe cazul dat, denaturând circumstanțele cazului, inclusiv prin aducerea în fața instanței a martorilor ce au dat declarații eventual false, neveridice în raport cu cele constatate, ținând cont de faptul că Gorceag V. și Cozer Gh. nu au acordat careva ajutor victimei, în vederea restituirii prejudiciului cauzat, consideră că instanța de judecată urma să aplice ultimilor câte o pedeapsă mai aspră și anume închisoare pe un termen de 6 ani cu executare, pentru a nu permite crearea unei imagini de tolerare a unor asemenea acțiuni, cu un grad sporit de pericol social din partea făptuitorilor.

A mai menționat, că poziția luată de Cozer Gh., care de fapt a influențat și poziția lui Gorceag V. în prima instanță, precum că nu au săvârșit acțiunile ilegale incriminate, denotă faptul că dâșii nu au conștientizat pe deplin caracterul ilegal al acțiunilor întreprinse, încercând să creeze o situație favorabilă, ce le-ar fi permis eschivarea de la pedeapsa penală, iar aplicarea unei pedepse penale mai blânde ar duce la un dezechilibru al pedepsei aplicate ambilor inculpați în raport cu acțiunile ilegale întreprinse. Astfel, consideră că instanța de judecată nu a clarificat obiectiv circumstanțele cauzei examinate, raportate la personalitatea, conduita și gravitatea acțiunilor întreprinse de către Gorceag V. și Cozer Gh., adoptând o sentință cu pedeapsă mai blândă, ce nu ar permite satisfacerea scopului pedepsei penale și anume corectarea și reeducarea inculpaților.

3.2 Avocatul Guțanu D. în numele inculpatului Gorceag V., care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare în privința lui Gorceag V., deoarece fapta nu a fost săvârșită de ultimul.

În motivarea apelului declarat a invocat că:

- sentința este în contradicție cu circumstanțele constatate în cadrul cercetării judecătorești. Lipsa faptei infracțiunii se confirmă prin probele cercetate de către instanța de judecată și anume: declarațiile martorilor Cozer C., Savițchi D., Gorceag P.;

- sânt divergențe între declarațiile martorilor acuzării și cele date de partea vătămată, cum ar fi faptul că partea vătămată a fost lovită de 2 persoane și nu de 3 persoane, când dorea să hrănească oile au apărut caii, de aici reiese că era afară și nu în casă;

- partea vătămată s-a adresat cu o cerere către Inspectoratul de Poliție Nisporeni, prin care a solicitat ca să ia măsuri cu Cozer Gh. și încă alte 2 persoane necunoscute, pe când Varzari Gh. îl cunoștea destul de bine pe Gorceag V., deoarece anterior au mai avut un conflict;

- în raportul de expertiză medico-legală nu este menționat că Varzari Gh. a avut careva excoriații pe corp, iar restul vătămarilor au fost în regiunea capului, astfel încât se poate conchide, că aceste lovituri au fost provocate de calul care trecuse peste el;

- Gorceag V. a recunoscut vina la Inspectoratul de Poliție Nisporeni sub influența presiunii făcute de ofițerul de urmărire penală și de glasul ridicat pe care acesta îl avea, iar la confruntarea dintre Cozer Gh. și Gorceag V. nu a participat nici un avocat.

3.3 Avocatul Tîmbur I. în numele inculpatului Cozer Gh., care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care Cozer Gh. să fie achitat de comiterea infracțiunii imputate, menționând că hotărârea de condamnare este neîntemeiată, iar temeiurile de declarare a apelului le va expune într-un apel suplimentar.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 noiembrie 2015, au fost respinse ca nefondate apelurile declarate și menținută sentința.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat că, prima instanță corect a stabilit starea de fapt și de drept, care corespunde probelor din dosar, concluzionând just că acțiunile inculpaților se încadrează în baza art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal.

Instanța de apel a notat, cu toate că inculpații nu-și recunosc vina în săvârșirea infracțiunii imputate, aceasta se dovedește prin declarațiile părții vătămate Varzari Gh., martorilor Robu G., Panțîr N., Adam P., precum și probele scrise cercetate în prima instanță și verificate suplimentar de instanța de apel și anume: raportul de expertiză medico-legală nr. 22D din 16 februarie 2010 (f.d. 91 v. 1), procesul-verbal de ridicare din 08 februarie 2010 cu planșa fotografică anexată (f.d. 48-54 v. 1), procesul-verbal de confruntare dintre Varzari Gh. și Gorceag V. din 26 noiembrie 2015 (f.d. 305-307 v. 1).

Totodată, instanța de apel a considerat că prima instanță în mod corect a apreciat declarațiile inculpaților, precum că ei la data de 04 ianuarie 2010 nu l-au bătut pe Varzari Gh., acestea fiind făcute cu scopul de a se eschiva de la răspundere penală și ca o metodă de apărare a lor.

În opinia instanței de apel, prima instanță în mod întemeiat a dat apreciere critică declarațiilor martorilor Cozer Cristina și Cozer Maria, care sânt sora și mama inculpatului Cozer Gheorghii, a lui Gorceag Parascovia și Gorceag Ion – mama și fratele inculpatului Gorceag Vasile, acestea fiind rude, respectiv persoane cointeresate direct ca inculpații să fie achitați și eliberați de răspundere penală. Prima instanță întemeiat a pus la baza sentinței de condamnare declarațiile martorilor Adam P., Robu G. și Panțîr N., care sunt persoane neutre, absolut imparțiale și declarațiile lor impun credibilitate și coroborează cu celelalte probe expuse mai sus.

De asemenea, instanța de apel a menționat că prima instanță just a conchis asupra declarațiilor martorilor Cozer C., Cozer M. și Spînu A. ca fiind contradictorii și incerte, deoarece martorul Cozer C. a declarat că inculpatul Cozer Gh. a plecat de acasă în dimineața zilei de 04 ianuarie 2010, martorul Cozer M. declarând că inculpatul Cozer Gh. a plecat de acasă de la Anul Nou (31 decembrie 2009), iar martorul Spînu A., a declarat că la data de 04 ianuarie 2010, în jurul orei 12.00 s-a întâlnit cu inculpatul Cozer Gh., cu care a servit bere, iar peste aproximativ o oră s-au despărțit, plecând fiecare acasă. La fel, au fost apreciate corecte de către instanța de apel și concluziile primei instanțe referitoare la declarațiile martorilor Ciobanu E. și Brînză V., ca fiind confuze și incerte.

Referitor la argumentele apărătorului Guțanu D., precum că sentința este în contradicție cu circumstanțele constatate în cadrul cercetării judecătorești, instanța de apel le-a considerat declarative, deoarece declarațiile martorilor Cozer C., Savițchi D., Gorceag P., ce ar justifica pretinsa nevinovăție a inculpatului Gorceag V. în cele imputate, nu pot fi puse la baza sentinței, deoarece sânt părtinitoare, fiecare din acești martori având legături de rudenie sau vecinătate cu inculpații.

Cât privește argumentul invocat despre presiunea făcută de către ofițerul de urmărire penală asupra inculpatului Gorceag V., instanța de apel l-a respins, deoarece din partea inculpatului și apărătorului său nu a fost depusă nici o plângere, precum că a fost agresat sau aplicată violența în privința lui.

Cu referire la apelul declarat de către procuror în partea stabilirii pedepsei prea blânde inculpaților, instanța de apel a menționat, că prima instanță la numirea pedepselor a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite de inculpați prin prisma art. 16 Cod penal, ca fiind una gravă, de motivul comiterii infracțiunii, de personalitatea fiecărui inculpat, care anterior nu au fost judecați și se caracterizează pozitiv la locul de trai, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării fiecărui inculpat, precum și de condițiile de viață ale familiilor acestora, ca circumstanțe ce atenuază răspunderea penală, conform art. 76 Cod penal, în privința inculpatului Cozer Gh. este faptul că are la întreținere doi copii minori și pentru prima dată se atrage la răspundere penală, iar în privința inculpatului Gorceag V. - faptul că pentru prima dată se atrage la răspundere penală, circumstanțe ce agravează răspunderea penală, conform art. 77 Cod penal - nu au fost stabilite. Astfel, instanța de apel a considerat că prima instanță a ajuns la concluzia corectă despre posibilitatea reeducării inculpaților, fără a fi izolați de societate, aplicând acestora pedeapsa minimă. Respectiv, la stabilirea pedepselor

inculpaților au fost respectate prevederile legii și careva interdicții de suspendare condiționată a executării pedepselor acestora nu au fost constatate, iar potrivit art. 90 alin. (4) Cod penal, suspendarea condiționată, poate fi aplicată și în cazul săvârșirii unei infracțiuni din categoria celor grave.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procuror, prin care solicită casarea parțială a acesteia și anume în partea stabilirii pedepselor în privința inculpaților, cu excluderea art. 90 Cod penal.

În motivarea recursului invocă că:

- pedeapsa stabilită inculpaților de prima instanță și ulterior menținută de instanța de apel, este nefondată și injustă, ne fiind respectat criteriul proporționalității, ce presupune stabilirea cuantumului pedepsei în funcție de gravitatea infracțiunii și vinovăția autorului;

- la stabilirea pedepsei instanța de apel a ignorat faptul că inculpații au comis o infracțiune gravă, aplicându-i părții vătămate multiple lovituri cu pumnii și cu bețele peste diferite regiuni ale corpului, astfel neîntemeiat a menținut soluția de suspendare condiționată a executării pedepselor pe un termen de probă.

În drept, recurentul își întemeiază recursul declarat în baza art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat din următoarele considerente:

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sânt vădit neîntemeiate.

Așadar, în prezenta speță, procurorul invocă ca temei de casare a deciziei instanței de apel, prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, ce stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul când *s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*.

La fel, Colegiul penal reține că autorul recursului este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpaților și critică hotărârile adoptate numai referitor la aplicarea suspendării condiționate a executării pedepsei cu închisoare în privința inculpaților, pe termen de probă, conform art. 90 Cod penal, considerând că nu este proporțională cu gravitatea infracțiunii săvârșite și vinovăția autorilor.

Opozant celor invocate de recurent, instanța de recurs remarcă, în cazul săvârșirii unei infracțiuni, că instanța de judecată este singura în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis infracțiunea, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Pedeapsa aplicată inculpatului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, potrivit art. 61 Cod penal, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

În același rând, instanța de recurs menționează că, conform art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului Cod. Așadar, persoanei declarate vinovate trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată, iar după caz, instanța este în drept să aplice și prevederile Părții generale a Codului penal, în special a dispozițiilor art. 90 Cod penal.

Reieșind din prevederile art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului și se aplică persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor, având drept scop restabilirea echității sociale, corectarea acestuia, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnaților, cât și din partea altor persoane. Totodată, executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice sau să înjosească demnitatea persoanei condamnate.

Instanța de judecată trebuie să aleagă și să aplice acel tip și acea mărime a pedepsei care vor fi cele mai eficiente pentru atingerea scopului legii. Pedeapsa mai aspră, în limitele prevederilor articolului, poate fi stabilită numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului scontat.

Sanțiunea art. 152 alin. (2) Cod penal, în baza căruia inculpații au fost condamnați, prevede pedeapsa cu închisoare de la 5 la 7 ani. Această infracțiune, clasificându-se ca infracțiune gravă, potrivit art. 16 alin. (4) Cod penal.

Conform alin. (1) art. 90 Cod penal, în vigoare la momentul judecării cauzei, prevedea că *dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numai decît în hotărîre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și termenul de probă*, iar aceste prevederi potrivit dispoziției alin. (4) al aceleiași norme nu se aplică în cazul persoanelor care au săvârșit infracțiuni deosebit de grave și excepțional de grave, precum și în cazul recidivei.

Revenind la prezenta speță, Colegiul atestă că, inculpații au fost condamnați în baza art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal, la câte 5 ani închisoare, fiecare.

Respectiv, după ce a stabilit pedeapsa potrivit tuturor criteriilor generale de individualizare a pedepsei, continuând operațiunea de individualizare cu privire la săvârșirea infracțiunii, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, instanța de judecată poate dispune neexecutare pedepsei aplicate

vinovatului. Astfel, suspendarea condiționată, ca mijloc de individualizare a pedepsei, conferă instanței de judecată posibilitatea ca, pe lângă stabilirea cuantumului pedepsei, să se pronunțe și asupra modului de executare.

Condițiile privind acordarea suspendării condiționate a executării pedepsei prevăzute de art. 90 Cod penal se referă la: pedeapsa aplicată și natura infracțiunii; circumstanțele cauzei și persoana infractorului, aprecierea instanței că scopul poate fi atins și fără executarea acesteia.

Derivând din condițiile ce vizează pedeapsa aplicată și natura infracțiunii prevăzute în alin. (1) și alin. (4) art. 90 Cod penal, se atestă faptul incidenței acestora la prezenta speță și anume că este stabilită o pedeapsă cu închisoare pentru infracțiunea săvârșită cu intenție ce nu depășește 5 ani, și nu este una ce se atribuie la infracțiuni deosebit de grave și excepțional de grave, precum nu este prezentă și nici recidiva.

La circumstanțele cauzei, ca atenuante conform art. 76 Cod penal în privința inculpatului Cozer Gh., au fost reținute de către instanțele de fond, faptul că are la întreținere 2 copii minori și pentru prima dată se atrage la răspundere penală, iar la inculpatul Gorceag V. – faptul atragerii la răspundere penală pentru prima dată. Circumstanțe agravante conform art. 77 Cod penal nu au fost stabilite în cauza dată.

Cât privește persoana celor vinovați, din materialele cauzei se atestă că inculpatul Cozer Gh., provine dintr-o familie numeroasă, având în societate un comportament normal, iar inculpatul Gorceag V. – ca fiind o persoană sociabilă ce nu intră în conflict, totodată plângeri și încălcări de ordin public în privința acestora, potrivit informațiilor de la locul de trai nu au parvenit.

O altă condiție prevăzută expres în alin. (1) art. 90 Cod penal, este aprecierea instanței că scopul poate fi atins și fără executarea acesteia. Astfel, este prerogativa instanței de judecată să aprecieze că scopul pedepsei poate fi atins și fără executarea efectivă a acesteia, ținând cont de totalitatea condițiilor expres prevăzute de lege la formarea unei astfel de convingeri. Reieșind din conținutul hotărârilor judecătorești ale instanțelor de fond, Colegiul penal consideră că acestea întemeiat au concluzionat despre posibilitatea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal, învederând caracteristica pozitivă a inculpaților, faptul că anterior nu au fost condamnați, subsidiar ținând cont și de vârsta tânără a acestora la momentul comiterii infracțiunii.

Ținând cont de toate împrejurările cauzei, având în vedere atât principiul umanismului, prevăzut de art. 4 Cod penal, cât și prevederile art. 61 alin. (2) Cod penal, instanța de recurs consideră că nu este rațională executarea pedepsei reale cu închisoarea de către inculpați, iar instanța de apel just a conchis de a menține aplicarea în privința acestora a prevederilor art. 90 Cod penal, fiindu-le suspendată condiționat executarea pedepsei pe termen de probă, deoarece careva interdicții la aplicarea acestei norme nu se atestă.

Din considerentele menționate, Colegiul penal conchide, că în cauza dată nu și-a găsit confirmarea temeiul de recurs la care face referire recurentul și nu sânt motive de a interveni în soluția adoptată, fiindcă hotărârea instanței de apel

cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, iar pedeapsa aplicată inculpaților a fost individualizată potrivit legii.

Astfel, instanța de recurs conchide asupra inadmisibilității recursului ordinar declarat de procuror, acesta fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1)-(2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Bolduratu Vasile, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 noiembrie 2015, în cauza penală privindu-i pe **Gorceag Vasile Valerii** și **Cozer Gheorghii Ivan**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată integral la data de 30 martie 2016.

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecător

Covalenco Elena

Judecător

Diaconu Iurie